

NACZELNA ORGANIZACJA TECHNICZNA

**DZIAŁALNOŚĆ
KOMITETÓW
NAUKOWO-TECHNICZNYCH
I
KOMISJI NOT
W LATACH
1945–1982**

WYDAWNICTWO CZASOPISM I KSIĄŻEK TECHNICZNYCH NOT SIGMA

WARSZAWA 1988

Komitet Naukowo-Techniczny NOT ds. Informatyki

Geneza i cele Komitetu

Prekursorstwo polskiej techniki w dziedzinie maszyn obrachunkowych sięga drugiej połowy XVI wieku, zaś rozwój maszyn liczących na świecie - pierwszej połowy wieku XIX. Natomiast historia współczesnych maszyn liczących bierze swój początek w pierwszej połowie XX wieku, a w latach pięćdziesiątych następuje burzliwy rozwój automatyzacji programowania.

Po drugiej wojnie światowej Polska wkracza w okres przygotowań do komputeryzacji gospodarki narodowej. Zaznaczyło się to szczególnie w działaniach ruchu stowarzyszeniowego.

Przed przyjęciem konkretnych form organizacyjnych w NOT, od końca lat pięćdziesiątych działają przy poszczególnych stowarzyszeniach zgrupowanych w NOT, a także poza jego ramami, liczne komisje i komitety zajmujące się zastosowaniem maszyn matematycznych. Dokonały one w owym czasie pionierskiej pracy zarówno na odcinku szerzenia informacji w kręgach specjalistów różnych dziedzin, jak również w zakresie szkolenia potencjalnych użytkowników komputerów. Szczególnie żywą działalność przejawiało Stowarzyszenie Elektryków Polskich, w którym działała Sekcja Maszyn i Systemów Cyfrowych, powstała z Komisji Elektronicznego Przetwarzania Informacji SEP oraz Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

Problematyka ta przewija się w dyskusjach pierwszych powojennych kongresów techników polskich.

Doprowadziło to do tego, że w ramach V Kongresu Techników Polskich utworzono odrębną, IV Sekcję pn. „Zagadnienia Mechanizacji i Automatyzacji w Gospodarce Narodowej” (1965/1966 r.)

Równoległe z tym Wojewódzki Komitet Porozumiewawczy NOT w Poznaniu i Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, Oddział w Poznaniu, zorganizowały sympozjum nt. „Zastosowania maszyn matematycznych w technice” (25-26 listopada 1965 r.).

Sympozjum to było pierwszym krajowym spotkaniem informatyków polskich.

W wyniku tego spotkania oraz realizując uchwały V Kongresu Techników Polskich Zarząd Główny NOT postanawia utworzyć Polski Komitet do spraw Elektronicznych Maszyn Matematycznych. Jego pierwsze posiedzenie plenarne, połączone z wyborem prezydium, odbyło się w dniu 11 maja 1966 roku.

Od tego czasu - w miarę rozwoju poglądów na sprawy Elektronicznej Techniki Obliczeniowej (ETO) - jeszcze w czasie pierwszej kadencji Komitetu zmieniła się jego nazwa na Polski Komitet Automatycznego Przetwarzania Informacji NOT (PKAPI). Została ona przyjęta na plenarnym posiedzeniu Komitetu w dniu 26 kwietnia 1967 roku.

Podstawowe zadania Komitetu zostały sformułowane w następujący sposób:

- kształtować opinię społeczną na rzecz rozwoju produkcji i zastosowań komputerów w kraju, dążąc do wyrównania poziomu naszej informatyki, we właściwej proporcji do poziomu światowego;
- pomagać władzom państwowym, gospodarczym i społecznym w upowszechnianiu zastosowań komputerów oraz w niezbędnym do tego celu szkoleniu kadr specjalistów, a także prowadzić szkolenie we własnym zakresie;
- kształtować prawidłowe tendencje rozwojowe w oprogramowaniu i kierunkach zastosowań komputerów, preferując zagadnienia istotne dla rozwoju krajowej gospodarki i nauki;
- przedkładać władzom państwowym opinie i postulaty, dotyczące organizacji, wyposażenia i wykorzystywania służb informatycznych, a także statusu prawnego i służbowego kadr zawodowych informatyki;

- rozwijać współpracę z informatykami innych krajów, zwłaszcza krajów socjalistycznych oraz tych, które przodują w rozwoju informatyki.

W czasie drugiej kadencji został opracowany regulamin PKAPI, w którym zostały określone cele i formy działania.

Celem Komitetu jest:

- szerzenie wiedzy i kultury technicznej w dziedzinach budowy i zastosowań elektronicznych maszyn liczących;
- inicjowanie działalności i współdziałanie w rozwoju powyższych dziedzin;
- współpraca z organami państwowymi, instytucjami naukowymi, przemysłowymi itp. w zakresie przedmiotu działalności Komitetu;
- współpraca z innymi organizacjami w tymże zakresie.

Cele swoje Komitet osiąga poprzez:

- akcję informacyjną o osiągnięciach krajowych i zagranicznych w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej i w dziedzinach z nią związanych; organizowanie konferencji, sympozjów, kursów, odczytów, wystaw, pokazów, prelekcji itp.; publikacje w zakresie swojej działalności;
- współdziałanie z Polską Akademią Nauk, Komitetem Nauki i Techniki, w szczególności zaś z Biurem Pełnomocnika Rządu ds. Elektronicznej Techniki Obliczeniowej oraz z Komisją ds. Nowoczesnych Metod Matematycznych w Planowaniu i Zarządzaniu Gospodarką Narodową, a także z poszczególnymi resortami; współdziałanie to dotyczy opiniowania planów postępu technicznego, planów szkolenia itp. zagadnień wchodzących w zakres działalności Komitetu;
- koordynację działalności stowarzyszeń naukowo-technicznych NOT w zakresie zainteresowań Komitetu;
- koordynację działalności Klubów Użytkowników Automatycznego Przetwarzania Informacji (API) w zakresie planów i przedsięwzięć wchodzących w zakres działalności Komitetu.

Istotnym postanowieniem regulaminu Komitetu było, iż do prac w jego podkomitetach i ich sekcjach mogą być dopraszani fachowcy - nie będący członkami Komitetu. Tym samym PKAPI stał się organizacją otwartą, skupiającą najwybitniejsze autorytety informatyki polskiej.

W dniu 4 maja 1973 roku na plenarnym posiedzeniu Komitetu zostały przyjęte, na trzecią kadencję, następujące zadania:

- udzielanie pomocy władzom społecznym, państwowym i gospodarczym w upowszechnianiu zastosowań sprzętu informatycznego, a także w organizowaniu szkolenia kadr specjalistycznych i użytkowników;
- stymulowanie rozwoju produkcji sprzętu dla informatyki oraz jego oprogramowania w taki sposób, aby zapewnić jak największą efektywność zastosowań informatyki;
- podnoszenie kultury informatycznej w społeczeństwie;
- szkolenie i doskonalenie kadr;
- integrowanie środowiska informatyków i reprezentowanie jego interesów;
- aktywizowanie OW PKAPI, współpraca z SNT oraz TNOiK, Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce i innymi,
- aktywizowanie Klubów Użytkowników Elektronicznych Maszyn Cyfrowych (EMC);
- przedkładanie władzom społecznym, państwowym i gospodarczym opinii i postulatów w żywotnych sprawach informatyki oraz jej kadr.

Na tym posiedzeniu zaproponowano zmianę nazwy Polskiego Komitetu Automatycznego Przetwarzania Informacji NOT na „Polski Komitet Informatyków”, a także postulowano, aby Komitet spełniał rolę koordynatora działalności wszystkich organizacji społecznych zajmujących się informatyką, nie tylko stowarzyszeń skupionych w NOT. Do zmian tych jednak nie doszło.

Poczynając od 1973 roku zarysowało się stopniowe odstępowanie od głównych idei PKAPI, aż do zmiany kierunku jego działania. Z końcem lat siedemdziesiątych nastąpiło osłabienie działalności Komitetu, aż do zaprzestania jego funkcjonowania włącznie.

Struktura organizacyjna

W początkowej fazie swej działalności (I kadencja 1966-1969) Komitet powołał Prezydium, a na posiedzeniu plenarnym w dniu 28 października 1966 roku następujące zespoły problemowe:

- Zespół do spraw Realizacji Wniosków z V Kongresu Techników Polskich pod przewodnictwem kol. Ludwika Mebela,
- Zespół do spraw Prelekcji, Odczytów i Konferencji pod kierunkiem kolegów Zbigniewa Kierzkowskiego i Jerzego Gaździckiego,
- Zespół do spraw Szkolenia i Doskonalenia Kadr pod kierunkiem kolegów Marka Greniewskiego i Andrzeja Janickiego,
- Zespół do spraw Regulaminowo-Organizacyjnych pod kierunkiem kol. Jerzego Nieckuły,
- Zespół do spraw Kierunków Rozwoju API w Kraju z kolegami Janem Szymczykiem oraz Andrzejem Janickim,
- Zespół do spraw Prawnych Związanych z API pod kierunkiem kol. Karola Krajewskiego,
- Zespół do spraw Słownictwa i Terminologii pod kierunkiem kolegów Antoniego Kilińskiego i Adama Empachera,
- Zespół do spraw Opracowania Zagadnień Technicznych API pod kierunkiem kol. Jerzego Bromirskiego.

W II Kadencji (1969-1973) Komitet powołał ściśle Prezydium oraz 3 zespoły problemowe:

- Zastosowań - pod kierunkiem kol. Ryszarda Dąbrówki,
- Sprzętu - pod kierunkiem kol. Andrzeja Janickiego,
- Szkolenia - pod kierunkiem kol. Tadeusza Peche.

W marcu 1971 roku po prawie rocznym okresie działania grupy inicjatywnej, powołano czwarty Zespół Problemowy, Transmisji Danych, pod kierunkiem kol. Wiesława Fijałkowskiego, który przewodniczył wspomnianej grupie inicjatywnej.

W okresie pozostałych dwóch kadencji (1973-1976 oraz 1978-1980) działalność Komitetu stopniowo słabła, aż do całkowitego ustania. Formy organizacyjne jego działalności tworzone były doraźnie i nie zasługują na wzmiankowanie.

W czasie trwania I i II kadencji powstawały oddziały wojewódzkie Polskiego Komitetu Automatycznego Przetwarzania Informacji NOT, działające w następujących miastach, którymi kierowali koledzy:

Białystok	- Witold Szyszło	Olsztyn	- Aleksy Kołpiński
Bydgoszcz	- Jerzy Berełkowski	Opole	- Herbert Styra
Gdańsk	- Włodzimierz Majewski	Poznań	- Zbigniew Kierzkowski
Katowice	- Bolesław Gliksman	Szczecin	- Zdzisław Bogdanowicz
Kielce	- Józef Lichnowski	Rzeszów	- Jan Woźniacki
Koszalin	- Edward Listkiewicz	Warszawa	- Jacek Karpiński
Kraków	- Stanisław Krążołek	Wrocław	- Ryszard Terebus
Lublin	- Feliks Wyczółkowski	Zielona Góra	- Julina Ogrodnik
Łódź	- Edward Bielski		

W okresie lat 1967-72 zorganizowano 8 „klubów użytkowników maszyn cyfrowych”, które zostały akredytowane przy poszczególnych oddziałach wojewódzkich:

- „MIŃSK” z siedzibą w Katowicach, kierowany przez kol. Bolesława Gliksmana

- „ODRA” z siedzibą we Wrocławiu, kierowany przez kol. Jerzego Trybulskiego
- „Klub Jednolitego Systemu” z siedzibą we Wrocławiu, kierowany przez kol. Ryszarda Terebusa
- „ZAM” z siedzibą w Warszawie, kierowany przez kol. Ryszarda Dąbrówkę
- „ICL” z siedzibą w Gdańsku, kierowany przez kol. Jana Żydowo
- „Klub Geodezji” z siedzibą w Warszawie, kierowany przez kol. Jerzego Gaździckiego
- „IBM” z siedzibą w Warszawie, kierowany przez kol. Waldemara Wiśniewskiego
- „Klub Mikrokomputerów” z siedzibą w Warszawie, kierowany przez kol. Jana Szymczyka.

W późniejszym czasie powstało jeszcze kilka klubów, jak:

- Automatyzacji Prac Inżynierskich,
- Automatyzacji Procesów Technologicznych,
- K-202.

Na przełomie lat 1979/1980 działalność tych klubów praktycznie zanikła.

Przebieg działalności

Okres pierwszej kadencji (maj 1966 - październik 1969)

W wyniku realizacji uchwał V Kongresu Techników Polskich, powołane w październiku 1966 roku zespoły problemowe PKAPI pierwszej kadencji nakreśliły program działania, który był odbiciem ówczesnego stanu organizacyjnego ETO w naszym kraju, jak również wyrazem początkowego - a więc z natury rzeczy zcentralizowanego - systemu działania Komitetu. Zespoły rozwijały swoją działalność, w sposób mniej lub więcej energiczny, przez cały 1967 i pierwszą połowę 1968 roku, doprowadzając do opracowania całego szeregu ważnych dokumentów, a także organizując szereg ważnych akcji i konferencji naukowych.

Wymieniamy tu ważniejsze wyniki tego okresu.

Opracowano szeroki plan realizacji uchwał V Kongresu Techników Polskich, obejmujący zagadnienia szkolenia kadr naukowych, jak też sprecyzowano poglądy i opinie na temat kierunków rozwoju bazy materialnej i podstaw formalno-organizacyjnych Automatycznego Przetwarzania Informacji (API).

Decydujące znaczenie miała działalność PKAPI na odcinku szkoleniowym w dziedzinie ETO. Już w 1966 roku zostało zorganizowanych 6 konferencji i sympozjów naukowych, a w roku 1967 liczba ich wzrosła do 8, przy równoczesnym uruchomieniu w Warszawie (przy ul. Mazowieckiej) punktu informacyjno-popularyzacyjnego ETO.

Podjęto długofalową pracę nad uzupełnianiem programów nauczania w szkołach wyższych. Rozpoczęto batalię o pełne wyszkolenie wszystkich absolwentów w zakresie ETO oraz API. Został opracowany elaborat, którego twórcami byli koledzy dr A. Janicki i dr Zb. Kierzkowski. Został on złożony w Departamencie Studiów Technicznych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a następnie kilkakrotnie dyskutowany na posiedzeniach różnych zespołów programowych Rady Głównej Szkół Wyższych.

W wyniku tej działalności na posiedzeniu Zespołu Programowego Szkół Wyższych, odbytym w Krakowie w dniu 12 maja 1969 roku postanowiono, że:

- przy okazji rozpoczętej modernizacji programów nauczania zrealizowane zostaną postulaty PKAPI w sprawie 3-stopniowego nauczania API, przy czym stopień pierwszy, obejmujący metody numeryczne, powinien być wprowadzony na II lub III semestrze, a podstawowy kurs programowania na III lub IV semestrze, aby student przez cały czas trwania studiów miał możliwość posługiwania się maszynami matematycznymi,
- w wyniku działań PKAPI została zorganizowana - w resorcie szkolnictwa wyższego - konferencja poświęcona koordynacji i rozwojowi bazy materialnej oraz metodom nauczania API w uczelniach wyższych.

Do powyższych efektów dodać należy, że poszczególne oddziały PKAPI rozwinęły szeroką działalność szkoleniową w ramach NOT w zakresie ETO oraz API, przygotowując kadry do korzystania z maszyn matematycznych.

Uchwałą plenarnego zebrania PKAPI z dnia 19 grudnia 1968 roku została centralnie zalecona akcja masowego szkolenia w ramach NOT. Akcja ta miała na celu wyszkolenie szerokich rzesz inżynierów i techników w zakresie przygotowania materiałów wyjściowych i formułowania zagadnień dla maszyn cyfrowych. Chodziło o to, by w ciągu kilku lat przeszkolić około 10 000 inżynierów i techników tak, aby mogli posługiwać się ETO w swej pracy obliczeniowej, organizacyjno-produkcyjnej, planistycznej czy handlowej. Chodziło po prostu o zaszczepienie kultury posługiwania się maszynami matematycznymi.

Na przełomie lat 1967/68 Komitet Nauki i Techniki zwrócił się do ZG NOT z prośbą o poddanie szerokiej dyskusji długofalowego planu rozwoju techniki w Polsce.

PKAPI przypadła w udziale ocena planu rozwoju ETO.

Do pracy tej zostały włączone wszystkie zespoły Komitetu, zaś kilku-miesięczne ich wysiłki doprowadziły do sformułowania opinii, która stała się konstruktywnym przyczynkiem do opracowania nowego planu, zakładającego bardziej dynamiczny rozwój informatyki na odcinku produkcji maszyn matematycznych, urządzeń peryferyjnych, zastosowań itd.

W ramach ogólnonarodowej dyskusji przed Zjazdem Partii w roku 1968 PKAPI odegrało również znaczącą rolę. Poddano gruntownej ocenie trzy zasadnicze grupy zagadnień:

- szkolenie kadr,
- rozwój bazy materialnej dla potrzeb API, a więc produkcji maszyn matematycznych i ich urządzeń wejścia i wyjścia,
- potrzeby stosowania API w gospodarce narodowej i formy organizacyjne pracy placówek ETO oraz API.

Zespoły problemowe w zasadzie działały nieustannie.

Utworzenie oddziałów wojewódzkich spowodowało rozszerzenie działalności PKAPI na coraz to szersze kręgi społeczeństwa. I tak w akcji szkoleniowej OW-PKAPI w Katowicach jest jedynie inspiratorem tej akcji, zaś jej realizacją zajmują się poszczególne placówki, pracujące na tym odcinku zawodowo. We Wrocławiu całą akcję skoncentrowano w NOT-owskim Ośrodku Szkoleniowym, a w Olsztynie i Rzeszowie wciągnięto do akcji komitety wojewódzkie PZPR i szkolnictwo średnie.

Drugą grupę jednostek organizacyjnych PKAPI tworzą kluby użytkowników maszyn cyfrowych, których naczelnym zadaniem jest wymiana doświadczeń między poszczególnymi placówkami posługującymi się maszynami elektrycznymi. Ich działalność przynosi bezpośrednie efekty gospodarce narodowej.

I tak:

- Klub użytkowników MIŃSK 22 zajmował się sprawami technicznymi, programowymi oraz technologią przetwarzania. Podjął próbę współpracy z ZSRR, NRD oraz CSRS;
- Klub użytkowników maszyn ZAM podjął bardzo ważną pracę zgromadzenia opisów programów dla maszyn typu ZAM; zebrano 100 takich opisów i ujednotomiono je;
- Klub użytkowników maszyn „ODRA” skupił swoją działalność na organizowaniu spotkań (konferencji) problemowych dotyczących zastosowania maszyn „ODRA” w różnych dziedzinach obliczeniowych i API.

Z innej sfery inicjatyw PKAPI wymienić należy działalność Komitetu Organizacyjnego Dni Informatyki Francuskiej, którego zadaniem było doprowadzenie do zorganizowania imprezy o charakterze międzynarodowym. W czasie trwania 3-dniowych obrad prowadzonych w ramach Dni Informatyki

Francuskiej, około 400 polskich specjalistów miało możliwość zapoznania się z dorobkiem Francji na odcinku API. Koledzy francuscy przedstawili m.in. ambitny plan powszechnego szkolenia młodzieży oraz ludzi starszych w dziedzinie informatyki.

Na przestrzeni całej swej działalności PKAPI bardzo ściśle współpracował z Urzędem Pełnomocnika Rządu ds. Elektronicznej Techniki Obliczeniowej (PRETO). Wiele naszych akcji centralnych zostało - dzięki tej współpracy - pomyślnie zrealizowanych. Wspólnie z Urzędem PRETO zostało m.in. zorganizowanych 7 tematycznych ogólnokrajowych konferencji naukowych i sympozjów. Współpraca ta była jednym z fundamentów działalności PKAPI z tym, że PKAPI - jako organizacja społeczna - zachowywała zawsze samodzielność sądów i opinii o kierunkach rozwojowych i metodach działania w służbie wielkiej sprawy, jaką było wdrażanie ETO i API do powszechnej służby na rzecz rozwoju gospodarki narodowej.

Na uwagę zasługują również wydawnictwa, które były wynikiem współpracy z urzędem PRETO czy też z poszczególnymi ZETO. W 1968 roku został wydany Informator o kursach szkoleniowych w dziedzinie zastosowania i eksploatacji EMC (później uaktualniony), jak też dwa numery biuletynu, podającego krótkie informacje z dziedziny maszyn matematycznych i ich zastosowań na świecie.

W pracy nie brak było również i mankamentów, jak chociażby nawiązanie zbyt słabej więzi z czasopismem „Maszyny Matematyczne”, które miało wszelkie dane, aby stać się mocnym organem PKAPI, cz, zbyt słaba współpraca z kierownictwem poważnych zakładów przemysłowych, instytutów i biur projektowych w kierunku wdrażania ETO i API do ich praktyki pracy produkcyjnej.

Okres drugiej kadencji (październik 1969 - maj 1973)

W drugiej kadencji najważniejszym i szczytowym punktem działalności PKAPI było opracowanie w 1970 roku Programu Rozwoju Informatyki w Polsce na lata 1971-1975.

W wyniku niepowodzeń, jakie spotkały poprzednie sposoby rozwiązania tego zadania, zostało ono powierzone, decyzją Przewodniczącego KNiT, zespołowi społecznemu opartemu o aktyw PKAPI. W wyniku 4-miesięcznej pracy sformułowany został dokument, który był rezultatem uprzednich kilkuletnich prac zespołu zastosowań, zespołu sprzętowego, zespołu szkoleniowego oraz zespołu transmisji danych, a także bogatego doświadczenia projektantów systemów z całego kraju. Program ten, po przyjęciu na plenarnym posiedzeniu PKAPI w dniu 24 kwietnia 1970 roku został przyjęty przez plenarne posiedzenie KNiT. Po uzupełnieniu i uściśleniach oraz uzgodnieniu z odpowiednimi resortami, program ten został uchwalony przez Prezydium Rządu dnia 8 czerwca 1970 roku. Była to pierwsza - i do tej pory jedyna - decyzja na szczeblu rządowym wytyczająca kompleksowy program rozwoju informatyki.

Opracowanie tego dokumentu świadczyło dobitnie o wysokiej fachowości członków PKAPI oraz o tym, że niezmiernie ofiarna praca aktywu Komitetu dała konkretny wkład w rozwój polskiej informatyki.

Istotną sprawą było podjęcie przez PKAPI uchwały obowiązującej wszystkich członków Komitetu, w której wyrażono pogląd, że „... rewolucja techniczna, w jaką wkracza nasz kraj, nie może być w pełni zrealizowana bez wytworzenia w społeczeństwie właściwej kultury informatycznej...”. We wspomnianej uchwale zaapelowano do wszystkich członków, aby za podstawowy kierunek działania na lata 1971-72 przyjęli:

- włączenie się w akcję ośrodków ZETO, mającą na celu udzielenie „wsparcia informatycznego” dla ok. 200 najważniejszych zakładów przemysłowych;
- współdziałanie w organizowaniu szkolenia informatycznego podjętego przez zakłady ETO oraz ośrodki branżowe;
- organizowanie spotkań z nauczycielami matematyki szkół średnich i star-

szych klas szkół podstawowych, połączonych ze zwiedzaniem ośrodków informatyki;

- organizowanie cykli referatów na tematy przetwarzania informacji w wojewódzkich organach rad narodowych, centralach handlowych, rolniczych i innych, dla stworzenia tam klimatu sprzyjającego zastosowaniu informatyki.

Jednocześnie Komitet zwrócił się z gorącym apelem do stowarzyszeń zrzeszonych w NOT oraz do PTE, TNOiK-u i Stowarzyszenia Księgowych o pełne poparcie tej inicjatywy i czynne włączenie się do realizacji nakreślonych zadań.

Również problematyka szkolenia nie schodziła z pola widzenia w okresie drugiej kadencji. Członkowie PKAPI byli współuczestnikami konferencji zorganizowanej przez Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego w lutym 1970 roku w Arturówku, gdzie konkretne postulaty 3-szczeblowego nauczania informatyki w szkołach wyższych zostały przetworzone na praktyczne programy godzinowe wykładów, ćwiczeń i zajęć laboratoryjnych.

Dalszym obszarem działania była resortowa Komisja Ministerstwa Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, działająca pod przewodnictwem członka Komitetu kol. prof. Antoniego Kilińskiego, która opracowała pełny program komputeryzacji resortu w aspekcie rozwoju bazy sprzętowej dla celów szkolenia już nie tylko studentów, ale i uczniów odpowiednich szkół średnich, a ponadto wykorzystania komputerów w zarządzaniu uczelniami i resortem.

Zespół Sprzętu odegrał najważniejszą rolę w roku 1971 podejmując trud uzgodnienia planu produkcji sprzętu z jego zapotrzebowaniem i zastosowaniem. Zespół przy ścisłej współpracy z przemysłem doprowadził do skoordynowania planów. Fakt ten zaważył pozytywnie, gdyż od tego czasu następuje gwałtowny wzrost produkcji jednostek centralnych i urządzeń peryferyjnych w zakładach podległych Zjednoczeniu MERA.

Zespół Transmisji Danych pracujący społecznie od 1962 roku w ramach SEP, zorganizował na temat transmisji danych pierwsze ogólnokrajowe sympozjum, inicjując ten problem w skali kraju. Staraniem tego zespołu zorganizowano w 1969 roku (14-15 października) II Krajowe Sympozjum Transmisji Danych. W wyniku sympozjum zespół opracował szczegółowe wnioski wynikające z dokonanej oceny sytuacji oraz nakreślił dalsze perspektywy rozwoju transmisji danych w Polsce.

Zespół Zastosowań był inspiratorem i organizatorem wielu narad, seminariów i konferencji na tematy zastosowań informatyki. Jedną z ważniejszych imprez była Ogólnopolska Konferencja nt. „Ekonomiczno-Organizacyjne Efekty Stosowania API”, która odbyła się w Rzeszowie w dniach 22-23 października 1970 roku.

Coraz większą rangę zyskują wojewódzkie oddziały PKAPI, z których każdy rozwijał na terenie swojego województwa nieskrępowaną działalność. Można tu wymienić integracyjne osiągnięcia OW PKAPI w Białymstoku i Szczecinie, które doprowadziły do koncentracji posunięć inwestycyjnych różnych resortów. Można też wymienić sympozja i konferencje naukowe w dziedzinach ściśle sprecyzowanych, organizowane przy udziale SNT-NOT przez oddziały wojewódzkie NOT - Katowice, Rzeszów, Poznań, Łódź, Olsztyn i Wrocław.

W niektórych przypadkach wytworzyła się już nawet pewna tradycja, np. konferencje w zakresie Automatyzacji Prac Inżynierskich organizowane co 2 lata przez OW w Katowicach. W tym czasie prawie we wszystkich województwach działają oddziały Komitetu propagując generalną linię działania społecznego PKAPI - rozwój informatyki w kraju - wzbogacając ją o treści kierunków preferowanych w regionie, w którym pracują.

Pod koniec 1972 roku środowiska katowickie i warszawskie połączyły swoje wysiłki dla zorganizowania Klubu automatyzacji prac inżynierskich. Zorganizowaniem Klubu automatyzacji procesów technologicznych zajął się również Oddział Wojewódzki PKAPI.

Klub użytkowników „ICL” zajmuje się zagadnieniami szybszego i szerszego wykorzystania oprogramowania firmowego, mając na celu zmniejszenie pracochłonności programowania, a także systemu operacyjnego i języków. Członkowie Klubu udzielają sobie wzajemnie pomocy w formie wymiany praktyk specjalistów w ośrodkach obliczeniowych.

Klub użytkowników ETO w geodezji (powstały w 1970 r.) zrzesza 16 członków-instytucji. Każdego roku Klub organizuje narady krajowe pod stałym hasłem „Informatyka w geodezji i kartografii”. Wydawany jest informator dla członków Klubu.

Klub użytkowników IBM - powołany pod koniec 1972 roku - jako główny cel stawia maksymalne wykorzystanie i rozpowszechnianie informacji technicznych i programowych stanowiących dorobek firmy IBM. Ma to szczególne znaczenie w świetle przygotowywania się do eksploatacji komputerów „Jednolitego Systemu”. Klub Użytkowników Komputerów Jednolitego Systemu (powstał w 1972 roku) zrzesza 25 członków-instytucji reprezentowanych przez 70 przedstawicieli. Ścisłe współpracuje z Klubem IBM, przemysłem komputerowym oraz Grupą Doradczą „Diebolda”. Klub wspólnie z Elwro-Service wydaje informator. Na uwagę zasługuje również działalność pozostałych klubów.

Zamknięciem działalności merytorycznej i organizacyjnej drugiej kadencji Komitetu była II Krajowa Konferencja Informatyków, która odbyła się w dniach 11-13 kwietnia 1973 roku w Poznaniu.

Impreza ta, będąca jednym z ważniejszych akcentów obchodzonego w tym okresie Roku Nauki Polskiej, nabrała szczególnego znaczenia w świetle uchwały Biura Politycznego KC PZPR w sprawie przyspieszenia rozwoju informatyki. Celem konferencji było przedyskutowanie dotychczasowego dorobku nauki i techniki polskiej w zakresie informatyki i prezentacja osiągnięć poszczególnych środowisk informatyków w Polsce.

Na konferencji przedyskutowane zostały główne tendencje i kierunki rozwojowe informatyki w Polsce oraz jej rola w kształtowaniu nowoczesnego społeczeństwa socjalistycznego.

Wielu aktywistów Komitetu czynnie uczestniczyło w pracach przygotowawczych do VI Kongresu Techników Polskich, szczególnie w I, V i VII Sekcji. Na podkreślenie zasługuje fakt, że do uchwał Kongresu wprowadzone zostały istotne dla rozwoju informatyki elementy.

Okres trzeciej kadencji (1973-1978)

W okresie tym następowało stopniowe zanikanie działalności Komitetu.

Godnym zanotowania, istotnym dorobkiem tej kadencji było zorganizowanie w 1976 roku III Krajowej Konferencji Informatyków, która odbyła się w Katowicach.

Okres czwartej kadencji (1978-1980)

Pod koniec tej kadencji ustała całkowicie działalność Komitetu, która do końca 1982 roku nie została wznowiona.

Niemniej należy odnotować, że w okresie jej trwania dokonano oceny pracy czasopisma „Informatyka”, przedyskutowano sprawę dostaw i rozdzielnictwa sprzętu komputerowego oraz produkcji i użytkowania krajowego sprzętu komputerowego, a także przeksultowano materiały na XII Plenum KC PZPR poświęcone roli nauki w życiu kraju. Komitet czynił starania o powołanie Stowarzyszenia Informatyków wyłaniając w tym celu Zespół Roboczy pod przewodnictwem kol. prof. W. Turskiego, jednak nie doszło do powołania tego Stowarzyszenia w ramach organizacyjnych NOT.

Komitet uczestniczył w przygotowaniu organizacyjnym IV Krajowej Konferencji Producentów i Użytkowników Systemów Komputerowych organizowanej we Wrocławiu w październiku 1979 roku. Charakter tej konferencji odbiegał zdecydowanie od idei poprzednio organizowanych konferencji krajowych.

Członkowie prezydiów w kolejnych kadencjach

1966-1969	Zbigniew Jasicki	- przewodniczący
	Jerzy Nieckuła	- sekretarz
1969-1973	Zbigniew Jasicki	- przewodniczący
	Ryszard Dąbrówka	- wiceprzewodniczący
	Andrzej Janicki	- wiceprzewodniczący
	Waldemar Wiśniewski	- sekretarz
1973-1978	Andrzej Straszak	- przewodniczący
	Aleksander Golinowski	- wiceprzewodniczący
	Tadeusz Peche	- wiceprzewodniczący
	Jerzy Trybulski	- wiceprzewodniczący
	Ryszard Dąbrówka	- sekretarz
	Zbigniew Jasicki	Ryszard Terebus
	Jacek Karpiński	Waldemar Wiśniewski
	Władysław Matwin	Jan Żydowo
	Jerzy Seidler	
1978-1980	Jan Kramarczuk	- przewodniczący
	(brak danych o pozostałych członkach Prezydium)	